

Közösségek

DUJ DZSÉNE ONLINE

Egymás kölcsönös szeretete, elfogadása a kutatócsoportban és az iskolában

Tokár Zoltánné Katalin írása, Lakatos Józsefné Réca reflexióival, Heltai János Imre közreműködésével*

2022-ben kissé izgatottan mentem el a kutatócsoport első workshop-alkalmára. Akkor még Kerekesné Erikán és Szántóné Erikán kívül nem ismertem senkit, vagyis Récát ismertem látásból, de nem tudtam a nevét. A Művelődési Központ tükrös termében volt ez az esemény. Szerintem akkor mindannyian, Jánoson és Eszteren, Kerekesné Erikán kívül kicsit zárkóztak, kissé félénkek, szótlanok voltunk. Nem igazán tudtuk még, hogy mit kell majd csinálnunk, hogyan tudunk mi, egyszerű emberek aktívan részt venni egy ilyen kutatócsoport munkájában. Roma és magyar asszonyok, egyetemi tanárok, egyetemi hallgatók egyenrangú félként kezdtünk el munkálkodni. Bennem a roma asszonyokkal kapcsolatban semmilyen félelem vagy lenézés nem volt. Az idő múlásával egyre bátrabbak voltunk, a roma asszonyok kezdeti szótlansága elmúlt, bátrak, közvetlenek lettek. Magyarul is, cigányul is magabiztosan, okosan mernek szólni az őket ért problémákról, sérelmekről, de a sikereikről, szokásaikról, hagyományaikról is szívesen beszélnek, akár kamerák előtt is. Nagyon megszerettük egymást a csoport tagjaival. Úgy érzem, hogy a roma

* A Kati által írt szöveget egy csoportos beszélgetésen János felolvasta, és megkérte Récát, hogy reagáljon rá. Minden reakciót János jegyzett le, majd ezeket visszaolvasva együtt alakították ki a résztvevők azok végleges szövegét.

asszonyokat nagyon sérti az, hogy mindenkit egy kalap alá vesznek a városban.

Én soha nem féltem tőlük, nem néztem le a cigányokat, mostanában már pedig, ha bemegyek egy boltba, és hallom, hogy milyen lekezelően beszélnek velük, -- akkor nekem is rosszul esik. Az egyik boltban szalámit szeretett volna vásárolni egy roma asszony, de mivel nem úgy kérte az eladótól, hogy hány dekát szeretne, hanem mutatta a kezével a darabot, ezért förmedt rá az eladó. Sokan nem tudják, romák és nem romák közül sem, hogy hány dekának felel meg, amit szeretnének vásárolni, vagy nem értik. Persze fordított eset is volt, amikor négyféle szalámit is kínált az eladó, de egyik sem felelt meg. Legutóbb az egyik húsboltba mentem vásárolni, ahol abban a pillanatban már nem volt roma vásárló, előtte mehettek ki, mert az eladók csúfolódva, nevetgélve tárgyalták meg a kiejtésüket a hátuk mögött. Felfigyeltem rá, de sajnos gyávaságból inkább nem szóltam. Utólag már bánom, hogy nem védtem meg őket, és nem mondtam, hogy ők így beszélnek, mert az anyanyelvük cigány, és nem a magyar.

Ha találkozunk az utcán, szívesen megszólítjuk egymást és beszélünk pár szót. Az iskolánkban, ahol dolgozom, sok roma munkavállaló van. Foglalkoztatnak teljes munkaidőben tanítót, pedagógiai asszisztenseket, takarítókat és karbantartót, továbbá takarítókat közmunkában is. Azt gondolom, hogy semmilyen megkülönböztetés nem éri őket, mindenki szereti őket, jól beilleszkedtek a közösségbe, szükség van a munkájukra. Az óvodában szintén vannak roma dajkák, akik nagyon nagy mértékben segítik az óvónők munkáját, főleg amikor cigányul jobban megérti a gyermek, amit mondani akarnak neki. Nekem mint gyermekvédelmi ügyintézőnek sajnos vannak rossz tapasztalataim a tanulók igazolatlan hiányzásával kapcsolatban. Nem tudom, hogyan lehetne ezen segíteni, milyen módon lehetne megbeszélni a szülőkkel, hogy a tanulás és az iskolába járási kötelezettség teljesítése nagyon fontos, és a tankötelezettség nem teljesítése szankciókat von maga után. Ez sem jellemző mindenkire, de nagyon súlyos probléma. Bármilyen tanulóval kapcsolatos ügyintézéskor a szülők együttműködnek az iskolával, és a velük lévő gyermeküknek is jó példát mutatnak.

A hiányzás jelzését törvény írja elő, ezt kötelességünk megtenni a tanulók érdekében. Év végén a bizonyítványba nem, de az iskolai törzslapra kötelességünk felvezetni. Ezek nekünk kényszerű lépések, de a lemorzsolódás

csökkentése érdekében ezt meg kell tennünk. Azok a szülők, nagyszülők, akikkel a gyermekvédelem miatt kerülök kapcsolatba, már a városban is köszönnek, megállnak velem beszélgetni, sőt még az utca túloldaláról is átköszönnek. Ezek szerint a szülők szét tudják választani a munkámat és a magánemberként való életemet.

Réca: Én úgy látok mindent, mint Kati. Egyetértek vele mindenben. Arról, hogy hogy ismerkedtünk meg mi asszonyok. Meg arra gondolok, hogyha valójában nem beteg a gyerek, kötelessége járjon az iskolába, meg járja ki az iskoláját, mert ezzel fogja tudni magát eltartani. Először a tanár beszélje meg a szülővel, hogy valóban miért hiányzott a gyerek. És akkor, ha a szülő le tudja igazolni, tegye meg. Régebben nem úgy volt, hogy gyámság alatt vették a gyermekeket, kiemelték őket. Nem. Hanem megbüntették a szülőt. Vagy le kellett dolgozni, vagy le kellett ülni. Általában az apát büntették meg.

Kati: Most úgy van a jogszabály, hogy 10 óra fölött már jelenteni kell a gyermekvédelmi szolgálathoz. 30 óra után a rendőrségre föl kell jelenteni szabálysértés miatt. 50 óra után pedig elvonódik a családi pótlék. 250 igazolatlan óra után már büntetőeljárás indul kiskorú veszélyeztetése miatt.

Réca: Ez valójában így van, hogy elviszi a szülő a gyereket egyszer vagy kétszer az óvodába, iskolába. A gyerek megvárja, hogy a szülő elmenjen, kihasználja az alkalmat, hogy a barátokkal legyen. És akkor jelenik meg az iskolában a gyerek, amikor a szülő megy érte. A másik, amit Kati mond, az is benne van, de erről, amit mondok, van tudomásom. Sokszor láttam olyat, hogy még kiabált is a szülő a gyerek után.

Kati: Egyáltalán nem jó. Nem a ti hibátok, én tudom. Viszont annál rosszabb, mert akkor még inkább nem tud menni a gyerek iskolába. Van, amikor többször ismételt osztályt, azért nem szeretne jönni, mert nem tud beilleszkedni abba az új osztályba. Én nem tudom, hogy mit lehet tenni.